

IKAP-regeling rijkspersoneel

Actuele onderdelen toelichtingen (wijzigings-)besluit(en)

Algemeen

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Deelname aan de IKAP-regeling rijkspersoneel kan consequenties hebben voor de berekening van het dagloon en de hoogte van de uitkeringen in het kader van de sociale zekerheid. Zo kan het inzetten van salaris en de vakantie-uitkering leiden tot een lagere (bovenwettelijke) WAO-uitkering (*Redactie: of WIA-uitkering*) of (bovenwettelijke) WW-uitkering voor degenen wier dagloon lager is dan het maximumdagloon waarover die uitkeringen worden berekend. Een vergoeding voor meer gewerkte uren wordt bij de bepaling van het dagloon in het kader van de WAO (*Redactie: of WIA*) en de WW meegenomen. Het bevoegd gezag beoordeelt de aanvragen en stelt vast of een zwaarwegend dienstbelang zich niet verzet tegen inwilliging van de aanvraag. Deelname aan de IKAP-regeling rijkspersoneel heeft een jaarlijks karakter. Aan gehonoreerde keuzen voor een bepaald kalenderjaar kunnen geen rechten worden ontleend voor de komende jaren. De omstandigheid dat voor dit jaar aanvragen zijn toegekend kan niet automatisch betekenen dat deze in een volgende periode ook moeten worden ingewilligd. Zo kunnen de heersende bedrijfsomstandigheden van jaar tot jaar verschillen of kan het criterium 'zwaarwegend dienstbelang' een andere inhoud hebben.

Staatscourant 2016, nr. 68811

1. Inleiding

Deze wijziging brengt de IKAP-regeling rijkspersoneel in overeenstemming met de eerder gemaakte afspraken over die regeling naar aanleiding van de ingevoerde werkkostenregeling. Van de gelegenheid is tevens gebruik gemaakt enkele technische wijzigingen in de IKAP-regeling rijkspersoneel door te voeren.

2. Werkkostenregeling

Met de Fiscale vereenvoudigingswet 2010 (Stb. 2009, 611) zijn met ingang van 1 januari 2011 vereenvoudigingen in de Wet op de loonbelasting 1964 doorgevoerd die als doel hebben een verdere vermindering van de administratieve lasten te realiseren. Deze bepalingen vereenvoudigden het belastingvrij vergoeden en verstrekken in de loonsfeer sterk. Dit stelsel wordt aangeduid met de term werkkostenregeling (hierna: WKR). De

fiscale wetgever heeft bepaald dat een gefaseerde invoering van de WKR mogelijk was tussen 1 januari 2011 en uiterlijk 1 januari 2015.

De WKR biedt een inhoudingsplichtige (dat is dus hier alle ambtelijke diensten van de sector Rijk genoemd in artikel 4, eerste lid, onderdeel e, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement) de mogelijkheid om tot 1,2% van de totale fiscale loonsom zonder nadere voorwaarden belastingvrij aan zijn werknemers te vergoeden en verstrekken. Dit betreft de zogenaamde forfaitaire of vrije ruimte. Dit percentage geldt per inhoudingsplichtige en niet per werknemer. Bij overschrijding van deze forfaitaire ruimte is de inhoudingsplichtige over het meerdere een eindheffing verschuldigd van 80%.

Daarnaast kent de WKR een aantal gerichte vrijstellingen en zaken waarvoor een nihilwaardering geldt. Deze gerichte vrijstellingen en nihilwaarderingsen gaan evenmin ten koste van de forfaitaire ruimte. Voorbeelden van een gerichte vrijstelling zijn (genormeerde) reiskosten, studiekosten, verhuiskosten en arbovoorzieningen en voorbeelden van een nihilwaardering ter beschikking gestelde en op de werkplek gedragen werkkleding en voorzieningen en consumpties op de werkplek.

Vergoedingen, verstrekkingen of enig ander loonbestanddeel, die de inhoudingsplichtige onder de forfaitaire ruimte wil laten vallen zullen door hem voorafgaande aan de betaling of beschikbaarstelling moeten worden aangewezen of dit moet uit de administratie blijken. Doet hij dat niet dan worden deze loonbestanddelen tot het loon van de werknemer gerekend. Op grond van de fiscale wetgeving heeft de inhoudingsplichtige vrije keuze om te bepalen welke vergoedingen of verstrekkingen hij voor de aanwijzing in aanmerking wil laten komen. Vanaf 1 januari 2013 past de sector Rijk de WKR toe. Er is hierbij gekozen voor een rijksbrede toepassing, die de toenmalig bestaande IKAP-regeling rijkspersoneel ongewijzigd lieten. Dit uitgangspunt geldt thans nog steeds.

3. IKAP-regeling rijkspersoneel

Met de invoering van de WKR verandert er materieel niets voor de belastingvrije bestemmingsmogelijkheden bedoeld in artikel 6, tweede lid, vakliteratuur (onderdeel d), een studie/opleiding voor een beroep (onderdeel e), openbaar vervoerbewijzen die mede voor het werk worden gebruikt (onderdeel f) en een aanvulling op de tegemoetkoming voor het woon-werkverkeer (onderdeel h) van onderhavige regeling. Het betreft hier een nihilwaardering dan wel een gerichte vrijstelling. Met toepassing van de WKR kunnen deze gerichte vrijstellingen en zaken waarvoor een nihilwaardering geldt, onbelast worden vergoed. De geldende fiscale bepalingen voor deze belastingvrije

bestemmingsmogelijkheden, zoals opgenomen in de aanhef van artikel 6, tweede lid, van de IKAP-regeling rijks personeel, blijven onverkort van toepassing.

Voor belastingvrije bestemmingsmogelijkheden bedrijfsfitness (onderdeel a), een fiets voor het woon-werkverkeer en een fietsverzekering (onderdeel b), de inrichting van een telewerkruimte (onderdeel c) en de vakbondscontributie (onderdeel g), bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de IKAP-regeling rijks personeel verandert er evenmin iets. In de circulaire van 30 september 2013 (Stcrt. 2013, nr. 26934) is al toegelicht dat voor de sector Rijk het toenmalige bestaande arbeidsvoorwaardenpakket daarvoor het uitgangspunt zou blijven. Deze vergoedingen worden als eindheffingsloon aangemerkt. Daarbij is ervoor gekozen de eerdere voorwaarden voor deze vergoedingen te handhaven. De WKR staat daaraan niet in de weg. Aangezien die voorwaarden aanvankelijk in de Wet op de loonbelasting 1964 en in de daaronderliggende ministeriële regelgeving waren opgenomen, maar met de invoering van de Fiscale Vereenvoudigingwet 2010 per 1 januari 2011 uit deze wet- en regelgeving zijn geschrapt¹, zijn deze nu in de IKAP-regeling rijks personeel opgenomen.

De wijzigingen leiden tot een vereenvoudiging van de uitvoering.

Na de inwerkingtreding per 1 januari 2004 bij besluit van 27 oktober 2003² is de IKAP-regeling rijks personeel enkele malen gewijzigd. De regeling is inhoudelijk aangepast bij besluiten 10 december 2007³, 8 juli 2009⁴ en 6 maart 2013⁵ en ook de onderhavige wijziging leidt tot aanpassingen in de regeling. Voor wat betreft de toelichtingen bij de toenmalige nieuwe regeling en de wijzigingen van de regelingen is voor ambtenaren die aan de IKAP-regeling rijks personeel willen deelnemen niet voldoende duidelijk welke van deze toelichtingen nog relevant zijn voor huidige geldende regeling. Ten behoeve van de informatievoorziening aan deze ambtenaren wordt op basis van eerdere toelichtingen van bovengenoemde ministeriële besluiten op het Rijksportaal, tabblad Personeel, en op www.pdirekt.nl een document gepubliceerd, bestaande uit de toelichtingen die actueel zijn. Daarin wordt ook ingegaan op de belastingvrije bestemmingsmogelijkheid openbaar vervoerbewijzen die mede voor het werk worden gebruikt.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

---

¹ Op basis van het overgangsrecht van artikel 39c Wet op de loonbelasting 1964 bleven deze bepalingen nog geldig tot 1 januari 2015.

² Staatscourant 2003, nr. 211

³ Staatscourant 2007, nr. 247.

⁴ Staatscourant 2009, nr. 10818.

⁵ Staatscourant 2013, nr. 6721.

De regeling staat open voor alle ambtenaren die tot de sector Rijk behoren. Dit betekent dat ambtenaren met een tijdelijk dienstverband niet van de regeling zijn uitgesloten (stagiaires bijvoorbeeld wel). De aard van het tijdelijk dienstverband zal in veel gevallen wel betrokken worden bij de afweging een verzoek al dan niet te honoreren.

Ten aanzien van ambtenaren met een afwijkende arbeidsduur is de arbeidsduurfactor van toepassing. Dit is een breuk met als noemer het aantal uren per week bij een volledige arbeidsduur (36) en als teller de voor de ambtenaar vastgestelde arbeidsduur.

De eerste dag van de maand waarin de ambtenaar zijn aanvraag heeft ingediend is de datum waarop voor de toepassing van dit besluit het salaris per uur wordt vastgesteld (de zgn. peildatum). Dit leidt tot het voordeel dat ruim tevoren met een geldswaarde kan worden gewerkt die naderhand niet steeds wordt gemuteerd als gevolg van beloningsbeslissingen. Overigens betekent dit ook dat beloningsbeslissingen waaraan terugwerkende kracht wordt gegeven evenmin relevant zijn in het kader van deze regeling. Uitzondering hierop moet zijn als de aanpassing met een terugwerkende kracht het gevolg is van een beslissing op bezwaar of naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak.

In die gevallen dient de ambtenaar die in het gelijk wordt gesteld zoveel mogelijk te worden behandeld als ware reeds op de peildatum sprake van een ander uurloon.

Artikel 2

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

De ambtenaar moet de aanvraag waarmee hij zijn keuze(n) kenbaar maakt uiterlijk indienen vóór de eerste dag van de tweede maand die voorafgaat aan de maand waarin uitbetaling plaatsheeft. Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om een later ingediend verzoek alsnog in behandeling te nemen.

De ambtenaar kan zijn keuze(n) maandelijks kenbaar maken. De keuze om geheel of gedeeltelijk af te zien van de aanspraak op de vakantie-uitkering in ruil voor een belastingvrije vergoeding dient uiterlijk in de maand februari (*Redactie: Bij P-Direkt uiterlijk in de maand april*) te worden ingediend.

In hetzelfde kalenderjaar kunnen geen tegenstrijdige keuzen worden gemaakt. Meer en minder uren werken in hetzelfde jaar kan dus niet. Dit geldt ook voor minder uren werken in combinatie met het afzien van (*Redactie: bovenwettelijke*) vakantie-aanspraken.

Het bevoegd gezag beslist op een zodanig tijdstip op een tijdig en op de voorgeschreven wijze ingediende aanvraag dat tijdig aan de door de ambtenaar kenbaar gemaakte keuze uitvoering kan worden gegeven.

Het bevoegd gezag kent de aanvraag toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich tegen inwilliging van de aanvraag verzet. Een zwaarwegend dienstbelang kan met name een rol spelen bij aanvragen die betrekking hebben op meer en minder uren werken. Uitgangspunt is echter dat dergelijke aanvragen worden ingewilligd en dat gehele of gedeeltelijke afwijzing uitsluitend kan gebeuren volgens de criteria van de Wet aanpassing arbeidsduur (*Redactie: thans Wet flexibel werken*). Zo is er sprake van een zwaarwegend dienstbelang als het meer uren gaan werken leidt tot ernstige problemen:

- van financiële of organisatorische aard;
- wegens het niet voorhanden zijn van voldoende werk, of
- omdat de vastgestelde formatie-ruimte of personeelsbegroting daartoe ontoereikend is.

Het betreft hier overigens een niet-limitatieve opsomming. Ook andere economische, technische of operationele belangen die ernstig worden geschaad bij honorering van de aanvraag, kunnen reden zijn het verzoek af te wijzen. Als een zwaarwegend dienstbelang dat zich verzet tegen toewijzing van de aanvraag kan bijvoorbeeld ook worden aangemerkt:

- Het feit dat het meer uren gaan werken voor de desbetreffende ambtenaar schadelijk zou zijn voor zijn gezondheid. Dat zal zich bijvoorbeeld kunnen voordoen in de situatie dat de ambtenaar een hoge verzuimfrequentie heeft, zojuist hersteld is of niet volledig arbeidsongeschikt is verklaard. In dat geval kan het bevoegd gezag van mening zijn dat het niet wenselijk is om de arbeidsduur van de ambtenaar te verlengen.
- Indien honorering van de aanvraag leidt tot oneigenlijk gebruik, bijvoorbeeld als de ambtenaar verzoekt om meer uren te werken terwijl deze volledig arbeidsongeschikt is.
- Het (dis-)functioneren van de ambtenaar. De situatie kan zich voordoen dat het bevoegd gezag een ambtenaar in dienst heeft wiens functioneren hij niet voldoende acht. In dat geval kan het bevoegd gezag van oordeel zijn dat het niet gewenst is dat de ambtenaar meer uren gaat werken. Essentieel hierbij is wel dat het bevoegd gezag de ambtenaar tijdig van zijn ontevredenheid over het functioneren op de hoogte heeft gesteld en een behoorlijk gedocumenteerd personeelsdossier heeft bijgehouden. Het kan dus niet zo zijn dat de ambtenaar pas bij de behandeling van een verzoek in het kader van IKAP door de werkgever op de hoogte wordt gebracht van de ontevredenheid over zijn functioneren.

De Wet aanpassing arbeidsduur (*Redactie: thans Wet flexibel werken*) biedt ook aanknopingspunten voor het beoordelen van de vraag of een aanvraag om minder uren te werken kan worden ingewilligd dan wel om redenen van zwaarwegend dienstbelang kan worden afgewezen.

Het kan dan gaan om problemen:

- voor de bedrijfsvoering bij de herbezetting van de vrijgekomen uren;
- op het gebied van de veiligheid, of
- van roostertechnische aard.

Ook deze opsomming is niet limitatief. Andere economische, technische of operationele belangen die ernstig zouden worden geschaad bij het inwilligen van het verzoek, kunnen reden zijn het verzoek af te wijzen.

De aanvraag kan eveneens worden geweigerd indien het effect van de keuze voor de ambtenaar gedurende het nog resterende deel van het kalenderjaar beperkt is en de uitvoering voor de bedrijfsvoering op bezwaren stuit. In verband daarmee kan het bevoegd gezag een uiterste datum vaststellen waarvoor een aanvraag moet zijn ingediend wil deze in het lopende kalenderjaar nog kunnen worden uitgevoerd.

De gehele of gedeeltelijke afwijzing van de aanvraag gebeurt schriftelijk en wordt gemotiveerd. Indien de ambtenaar zich niet kan verenigen met een afwijzende beslissing kan hij op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na bekendmaking van het besluit bezwaar maken. Binnen zes weken na de beslissing op het bezwaar kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank.

Uitbetaling of inhouding vindt zo spoedig mogelijk plaats nadat het bevoegd gezag de aanvraag heeft goedgekeurd. Voor meer en minder gewerkte uren en voor de vermindering van de aanspraak op vakantie geldt het salaris per uur dat de ambtenaar verdient op de peildatum.

Een gemaakte keuze dient binnen het kalenderjaar te zijn gerealiseerd. Dit houdt in dat de bronnen binnen een jaar moeten zijn ingezet. In de praktijk betekent dit dat een aanvraag in het algemeen nog binnen het kalenderjaar kan worden uitgevoerd als deze vóór 1 oktober (*Redactie: Bij P-direkt: 15 november*) is ingediend.

Staatscourant 2016, nr. 68811

In artikel 2, vijfde lid, is de uitzondering voor een belastingvrije vergoeding voor een studie/opleiding voor een beroep geschrapt, omdat ook bij dat bestedingsdoel de aanwending van de bron binnen het kalenderjaar moet zijn gerealiseerd. Dit laat onverlet

dat de ambtenaar met het bevoegd gezag wel meerjarige afspraken kan maken over de te volgen studie of opleiding

Artikel 3

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Er mag per jaar maximaal 100 uren meer worden gewerkt. Bij een onvolledige arbeidsduur geldt een naar evenredigheid vastgesteld lager aantal uren als maximum. Dit wordt bereikt door het maximum aantal uren dat behoort bij een volledige arbeidsduur te vermenigvuldigen met de arbeidsduurfactor. De uitkomst wordt zonodig afgerond op hele uren naar boven.

Er geldt geen evenredigheidseis m.b.t. de resterende maanden van het jaar. Dit betekent dat als een ambtenaar bijv. met ingang van de maand juli 100 uur meer wil werken dat kan worden toegestaan, zolang zijn gemiddelde wekelijkse werktijd maar binnen de grenzen van de Arbeidstijdenwet blijft. Als een ambtenaar bijv. in november aangeeft 100 uren meer te willen werken en hij heeft nog voldoende compensatie-uren over dan kunnen die 100 uren daarop in mindering worden gebracht.

Indien gedurende de periode waarin meer wordt gewerkt de werktijdregeling wordt aangepast, worden in die periode minder compensatie-uren opgebouwd.

Voorbeeld

In een bepaald jaar bedraagt het aantal te werken uren bij een volledige arbeidsduur op jaarbasis 1822. Indien ervoor gekozen wordt om 100 uren meer te werken bedraagt het aantal te werken uren 1922. Indien de werk-tijdregeling het hele jaar gebaseerd blijft op een 40-urige werkweek bedraagt het aantal te werken uren 2024. De omvang van de compensatie-uren bedraagt dan $2024 - 1922 = 102$ uur.

Vanaf 1 april 2002 is het mogelijk de arbeidsduur op ten hoogste gemiddeld 40 uur per week te doen vaststellen. Een verlenging van de arbeidsduur kan invloed hebben op het maximum aantal uren dat in het kader van IKAP meer kan worden gewerkt, aangezien de structurele arbeidsduur en deelname aan IKAP voor wat betreft de tijdelijke uitbreiding van het aantal uren in totaliteit is gemaximeerd tot gemiddeld 40 uur per week.

Over de vergoeding voor de meer gewerkte uren wordt uitbetaald zijn loonheffing en sociale premies (Redactie: thans loonheffingen genaamd) verschuldigd. De vergoeding voor de meer gewerkte uren wordt niet aangemerkt als salaris of bezoldiging en telt derhalve niet mee bij de berekening van onder meer de vakantie-uitkering, de eindejaarsuitkering en de toelage voor het verrichten van onregelmatige dienst. De meer

gewerkte uren worden niet beschouwd als overwerkuren. Het tijdelijk meer uren werken heeft geen gevolgen voor het pensioen en de overige rechtspositionele aanspraken.

In de periode waarin gebruik wordt gemaakt van de PAS-regeling, ouderschapsverlof of buitengewoon verlof van lange duur kan geen gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om meer uren te gaan werken.

Indien zich de situatie voordoet dat een ambtenaar aan wie is toegestaan om meer uren te werken vervolgens voor hetzelfde jaar een verzoek om ouderschapsverlof indient, ontmoet het geen bezwaar als de periode waarin de ambtenaar meer uren moet werken wordt onderbroken door het ouderschapsverlof, mits na afloop van dat verlof de resterende meer te werken uren nog binnen dat jaar kunnen worden gerealiseerd.

Artikel 4

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Er mag per jaar maximaal 80 uren minder worden gewerkt. Bij een onvolledige arbeidsduur geldt een naar evenredigheid vastgesteld lager aantal uren als maximum. Hiertoe wordt het maximum behorende bij een volledige arbeidsduur vermenigvuldigd met de arbeidsduurfactor. De uitkomst wordt zonodig afgerond op hele uren naar boven. Het aantal uren dat minder wordt gewerkt wordt uitgedrukt in extra vrije tijd.

Voor elk minder gewerkt uur wordt een inhouding op het bruto salaris toegepast. De inhouding geschiedt bij de berekening van bruto naar netto. Bij de berekening van loonheffing wordt rekening gehouden met de inhouding. Er wordt dus minder loonheffing ingehouden. De inhouding leidt niet tot vermindering van de grondslag voor berekening van de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering.

De keuze om minder uren te gaan werken heeft geen consequenties voor het pensioen en de rechtspositionele aanspraken die gerelateerd zijn aan de formele arbeidsduur (dit betreft zaken als het aantal vakantie-uren, het aantal uren ouderschapsverlof).

Staatscourant 2016, nr. 68811

Met betrekking tot meer- en minderuren, bedoeld in artikelen 3 en 4 van de IKAP-regeling rijks personeel is de regelgeving aangesloten bij de praktijk. Bij meeruren ontvangt de ambtenaar de vergoeding voorafgaande aan de periode van de te verrichten meeruren. Bij minderuren vindt de inhouding op het salaris van de ambtenaar plaats in de resterende perioden van het jaar. Voor de duidelijkheid wordt opgemerkt dat voor de hoogte van de vergoeding en de inhouding als uitgangspunt wordt genomen het salaris per uur op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag is gedaan (peildatum). Een

eventuele verlaging of verhoging van het salaris met terugwerkende kracht leidt niet tot herberekeningen van deze vergoeding of inhouding.

Artikel 5

Staatscourant 2016, nr. 68811

Het vervallen van artikel 5 houdt verband met de wijziging van de systematiek van de opbouw van vakantie tijdens ziekte zoals die in 2015 is vastgesteld

In artikel 23b Algemeen Rijksambtenarenreglement is (exclusief) bepaald dat alleen de bovenwettelijke vakantie-uren kunnen worden verkocht in een kalenderjaar. Het is derhalve niet nodig dat de IKAP-regeling rijkspersoneel nog bepalingen bevat over het ruilen van en de waarde van vakantie-uren. In de IKAP-regeling rijkspersoneel hoeft alleen te worden geregeld dat de vakantie-uren kunnen worden gebruikt als bron voor een belastingvrije bestemmingsmogelijkheid.

Artikel 6

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

In dit artikel wordt een opsomming gegeven van de rechtspositionele aanspraken (bronnen) en de bestemmingsmogelijkheden (doelen), die op grond van de belastingwetgeving een fiscaal voordeel opleveren. Het betreft een limitatieve opsomming van de bronnen en doelen, welke hierna afzonderlijk worden toegelicht.

Staatscourant 2016, nr. 68811

De wijziging van artikel 6, eerste lid, behelst aangepaste verwijzingen en enkele tekstuele verduidelijkingen. De inhoud en strekking van de regeling op zich wijzigt niet.

Bronnen

Salaris

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

De ambtenaar kan afzien van maximaal 10% van zijn bruto jaarsalaris in ruil voor een belastingvrije vergoeding voor een of meer in dit artikel genoemde doelen. Dit percentage wordt, gelet op de gevolgen voor de dagloonberekening t.b.v. de WAO (*Redactie: of WIA*) en de WW, reëel geacht.

Meer uren werken

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Het is mogelijk om ten behoeve van bepaalde bestedingsmogelijkheden af te zien van de vergoeding voor de meer te werken uren (zie ook de toelichting op artikel 3).

De vergoeding voor het verlagen van de jaarlijkse aanspraak op bovenwettelijke vakantie-uren bedoeld in artikel 23b ARAR

-

De vergoeding voor het verlagen van de aanspraak op vakantie-uren die voor 1-1-2016 is ontstaan als bedoeld in artikel 129a van het ARAR

-

Vakantie-uitkering

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Deze bron kan geheel of gedeeltelijk worden ingeruild voor een of meer doelen. Voor (het gedeelte van) de vakantie-uitkering waarvan in het kader van IKAP is afgezien kan geen voorschot worden aangevraagd. Er zijn geen gevolgen voor het pensioen en de overige rechtspositionele aanspraken.

Eindejaarsuitkering mits deze wordt ingezet voor de bestemmingsmogelijkheid aanvullende vergoeding woon-werkverkeer

Staatscourant 2009, nr 10878

De ambtenaar kan []het salaris van de maand november en de eindejaarsuitkering in november 'ruilen' voor een aanvulling op zijn belastingvrije kilometervergoeding. Samen met het salaris van de maand november biedt de eindejaarsuitkering, die een substantieel deel (vanaf 2010: 8,3%) van het inkomen vormt, een ruime mogelijkheid voor deze aanvulling op de kilometervergoeding. Voor de ambtenaar, van wie het dienstverband in de loop van het jaar eindigt geldt in plaats van de maand november de laatste maand van het dienstverband. Met het oog op het bovenstaande zijn in artikel 6 van de IKAP-regeling rijks personeel de bestemmingsdoelen aangevuld met de nieuwe aanvulling op de tegemoetkoming in de kosten voor woon-werkverkeer en zijn de bronnen voor dit doel aangevuld met de eindejaarsuitkering. In artikel 2 van genoemde regeling is geregeld dat de aanvraag die betrekking heeft op de nieuwe bestemmingsmogelijkheid per kalenderjaar moet worden ingediend, en dat door het bevoegd gezag hierop wordt beslist voor 1 november van het betreffende kalenderjaar. Dit houdt op grond van artikel 2, derde lid, in dat een dergelijke aanvraag in principe voor 1 september van het kalenderjaar moet worden ingediend.

Doelen

Artikel 6/Artikel 6a

vakliteratuur

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Voor zover sprake is van beroepskosten kunnen door de ambtenaar gemaakte kosten voor de aanschaf van vakliteratuur belastingvrij worden vergoed. Voor het belastingvrij vergoeden van vakliteratuur geldt geen maximumbedrag.

Als het om een belastingvrije vergoeding voor nog te ontvangen supplementen op vakliteratuur gaat zal vooraf een schatting moeten worden gemaakt van de jaarlijkse kosten van die supplementen. Uitbetaling van de belastingvrije vergoeding van de gemaakte kosten voor die supplementen dient vervolgens te geschieden op basis van alle in het lopende kalenderjaar ontvangen rekeningen tezamen.

Studie/opleiding voor een beroep

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Vergoedingen en verstrekkingen in verband met een studie of opleiding die een ambtenaar volgt met het oog op het verwerven van inkomen kunnen belastingvrij worden verstrekt als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de studiekosten worden niet al door een ander vergoed;
- de opleiding of studie is gericht op het vervullen van een beroep in de toekomst of op het op peil houden van vakkennis;
- de vergoeding moet zijn verstrekt of toegezegd vóór het einde van het jaar waarin de kosten worden gemaakt.

Kosten voor een opleiding of studie zijn kosten die de ambtenaar zelf maakt voor zijn opleiding of studie, zoals les gelden, kosten van studieboeken en andere leermiddelen en reiskosten voor lesbezoek.

Voorts kan, voor zover sprake is van beroepskosten, een belastingvrije vergoeding worden verleend voor:

- kosten van excursies en studiereizen (inclusief reis- en verblijfkosten);
- studiekosten die worden gemaakt om bij te blijven op het vakgebied of om oude kennis weer op te frissen;
- kosten van cursussen, congressen, seminars en symposia.

Voor het belastingvrij vergoeden van opleidings- of studiekosten geldt geen maximumbedrag. Voor reizen in verband met studie en opleiding kunnen alleen de werkelijk gemaakte kosten belastingvrij worden vergoed.

Het vorenstaande heeft nadrukkelijk betrekking op beroepskosten. Dit betekent dat kosten voor een studie of opleiding in het kader van een hobby of liefhebberij niet belastingvrij kunnen worden vergoed.

Openbaar vervoerbewijzen die mede voor het werk worden gebruikt

Staatscourant 2016, nr. 68811

Bij de invoering van de Mobiliteitskaart Rijksoverheid is bepaald dat een ambtenaar op eigen verzoek en voor eigen rekening het woon-werkverkeer per trein in de eerste klasse in plaats van tweede klasse kan afleggen. De ambtenaar dient te verklaren de meerkosten voor het woon-werkverkeer voor zijn rekening te nemen op basis van een voorgeschreven berekeningswijze. Deze voorgeschreven berekeningswijze houdt in dat het verschil in kosten tussen eerste klasse abonnement en tweede klasse (traject-)abonnement voor het woon-werkverkeer voor rekening van de ambtenaar zijn ongeacht zijn reisgedrag. Deze meerkosten kan de ambtenaar declareren als de belastingvrije bestemmingsmogelijkheid openbaar vervoerbewijzen die mede voor het werk worden gebruikt.

Vakbondscontributies

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Dit doel is mede op verzoek van de centrales als extra faciliteit aan IKAP toegevoegd.

Staatscourant 2016, nr. 68811

Aan de belastingvrije bestemmingsmogelijkheid vakbondscontributie zijn geen aanvullende of bijzondere voorwaarden gesteld. Uiteraard geldt wel dat alleen de betaling van vakbondscontributie in het desbetreffende (fiscale) kalenderjaar belastingvrij kan worden vergoed.

Artikel 6a

Staatscourant 2016, nr. 68811

In het nieuwe artikel 6a zijn de voorwaarden voor de afzonderlijke vergoedingen opgenomen. Dit omdat deze eerder waren opgenomen in de Wet op de loonbelasting 1964 en in de daaronderliggende ministeriële regelgeving, maar nu met de invoering van de Fiscale Vereenvoudigingwet 2010 per 1 januari 2011 uit deze wet- en regelgeving zijn geschrapt. Dit is toegelicht in paragrafen 2 en 3 van de algemene toelichting. De voorwaarden op zich zijn niet gewijzigd: slechts een bedrag is aangepast.

Staatscourant 2007, nr. 247 pag. 11

Er bestaat geen verplichting om bedrijfsfitness aan te bieden, maar als deze mogelijkheid bestaat kan deze bestemmingsmogelijkheid worden gekozen.

Staatscourant 2016, nr. 68811

Bedrijfsfitness

De belastingvrije vergoeding bedrijfsfitness is alleen mogelijk als de werkgever een voorziening heeft getroffen waarbij de bedrijfsfitness open staat voor alle of nagenoeg alle ambtenaren of voor alle of nagenoeg alle ambtenaren met dezelfde plaats van tewerkstelling. De bedrijfsfitness moet plaatsvinden in een vestiging van de werkgever of in een door de werkgever aangewezen fitnesscentrum. De werkgever kan ook een overeenkomst sluiten met één fitnessbedrijf dat meer dan één vestiging heeft en dan kan de bedrijfsfitness uiteraard in elke vestiging van dat bedrijf plaatsvinden. Uiteraard mag het fitnesscentrum niet in een woning van de ambtenaar zijn gelegen. Van bedrijfsfitness is sprake als het aanbod van het fitnesscentrum voorziet in conditie- en krachttraining onder deskundig toezicht. Dit blijkt uit het feit dat de werkgever het fitnesscentrum heeft aangewezen of een overeenkomst heeft gesloten met het fitnessbedrijf. Aan de belastingvrije vergoeding zijn geen maxima verbonden.

Staatscourant 2016, nr. 68811

Fiets, inclusief fietsaccessoires, en een fietsverzekering

Om aan de voorwaarden voor het gebruik van de belastingvrije bestemmingsmogelijkheid fiets te voldoen pleegt de ambtenaar op meer dan de helft van het aantal dagen met de fiets te reizen in het kader van woon-werkverkeer. Van deze bestemmingsmogelijkheid kan maar eenmaal in de drie kalenderjaren gebruik worden gemaakt en de maximale vergoeding voor de belastingvrije vergoeding is € 749,-. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt de maximale belastingvrije vergoeding op € 750,- te stellen. Bij de aanschaf van een fiets kunnen tevens eventuele bezorg- en servicekosten en fietsaccessoires binnen het bedrag van € 750,- worden gedeclareerd. Vergoeding van alleen fietsaccessoires zonder vergoeding van de aanschaf van een fiets is niet mogelijk. Een fietsaccessoire is een accessoire die is gekoppeld aan de fiets of wordt gebruikt tijdens fietsen. Dit kan van alles zijn, zoals een fietscomputer, een tassenhouder of een regenpak. De aanschafprijs voor de fiets, inclusief de fietsaccessoires, mag hoger zijn dat dit bedrag, maar maximaal wordt € 750,- belastingvrije vergoed. Voor de fietsverzekering is geen maximum gesteld. De

verzekering kan echter alleen gelijktijdig met de aanschaf van de fiets worden gedeclareerd en vergoed.

Voorbeeld van bovenstaande is dat een ambtenaar een fiets van € 650,- en accessoires van € 200,- in oktober 2017 aanschaf en gelijktijdig een verzekering van € 180,- afsluit. Hij kan deze fiets, inclusief fietsaccessoires, en fietsverzekering via IKAP declareren in 2017, mits hij niet in 2016 en 2015 de belastingvrije bestemmingsmogelijkheid fiets via IKAP heeft gedeclareerd. De aanschafprijs van de fiets en fietsaccessoires is in totaal € 850,-. De maximale vergoeding als belastingvrije bestemmingsmogelijkheid op basis van de IKAP-regeling rijksperoneel is echter € 750,-. Daarnaast ontvangt hij via IKAP € 180,- als bestemmingsmogelijkheid voor de fietsverzekering. In de kalenderjaren 2018 en 2019 kan hij vervolgens geen fiets, fietsaccessoires of fietsverzekering declareren. Vanaf (begin van) het kalenderjaar 2020 zou deze ambtenaar weer een fiets, inclusief fietsaccessoires, en een fietsverzekering als belastingvrije bestemmingsmogelijkheid via IKAP kunnen declareren.

De diversiteit in het aanbod van fietsen (waaronder elektrische fietsen en trapfietsen) is de afgelopen jaren fors gegroeid. De belastingvrije bestemmingsmogelijkheid ziet echter op de trapfiets en de fiets met elektrische trapondersteuning. High speed e-bikes (speed pedelecs) waarmee snelheden van 45 km/h kunnen worden bereikt, vallen dus buiten het bereik van de belastingvrije vergoedingen.

Volgens artikel 1, eerste lid , onderdeel ea, van de Wegenverkeerswet 1994 zijn fietsen met elektrische trapondersteuning fietsen die zijn voorzien van een elektrische hulpmotor met een nominaal continu vermogen van maximaal 0,25 kW en waarvan de aandrijfkracht geleidelijk vermindert en tenslotte wordt onderbroken wanneer het voertuig een snelheid van 25 km/h bereikt, of eerder, indien de bestuurder ophoudt met trappen. Voor fietsen met elektrische trapondersteuning is in het Besluit vrijstelling voor fietsen met trapondersteuning van aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen bepaald dat deze fietsen zijn vrijgesteld van de verplichting tot het sluiten van een verzekering als bedoeld in de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (Wam) (Staatsblad 2006, 414). Als daarentegen voor een op een fiets gelijkend voertuig op grond van de Wam wél een aansprakelijkheidsverzekering moet worden afgesloten en dus het zogenoemde verzekeringsplaatje verplicht is, dan wordt deze niet vergoed als belastingvrije bestemmingsmogelijkheid.

Inrichten van een (tele)werkruimte thuis

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

De inrichting van de telewerkruimte dient te voldoen aan de eisen die worden gesteld in de artikelen 5.15 en 6.30 (*Redactie: inmiddels artikelen 5.4, 5.12 en 6.3*) van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Dit komt neer op doelmatige zitgelegenheid, doelmatig werkblad of -tafel en doelmatige kunstverlichting. De werkgever dient dit te controleren.

Staatscourant 2016, nr. 68811

Aan de belastingvrije vergoeding voor de inrichting van telewerkruimte zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- a. de ambtenaar pleegt blijkens een overeenkomst ten minste eenmaal per week, gedurende de gebruikelijke werktijd en zonder dat tevens wordt gereisd naar een buiten de woning gelegen arbeidsplaats, in die werkruimte ter vervulling van de dienstbetrekking te werken met behulp van telematica;
- b. de in het vorige onderdeel genoemde overeenkomst bevat ten minste de naam en adres van de ambtenaar en het bevoegd gezag;
- c. de inrichting van de werkruimte in de woning voldoet aan de voorwaarden die in de artikelen 5.4, 5.12. en 6.3 van het Arbeidsomstandighedenbesluit zijn gesteld.

Van deze belastingvrije bestemmingsmogelijkheid kan eenmaal in de vijf kalenderjaren gebruik worden gemaakt en de maximale belastingvrije vergoeding bedraagt € 1815,-

Aanvullende vergoeding woon-werkverkeer

Staatscourant 2009, nr. 10878

Voor ambtenaren die veel dienstreiskilometers tegen het hoge kilometertarief maken kan saldering aantrekkelijker zijn, dan het gebruik van IKAP.

De mogelijkheid om vergoedingen te salderen is sinds 2004 voor de ambtenaar beschikbaar. Gebruik maken van de aanvullende belastingvrije kilometervergoeding in de IKAP-regeling vermindert de fiscale ruimte die beschikbaar is voor salderen en omgekeerd. Het totaal van de vergoeding voor dienstreizen, de tegemoetkoming voor woonwerkverkeer en de aanvullende tegemoetkoming voor woon-werkverkeer mag belastingvrij niet meer dan thans € 0,19 per kilometer bedragen.

Staatscourant 2013, nr. 6721

Op grond van artikel 6, tweede lid, onder h, IKAP-regeling rijkspersoneel kunnen rijksambtenaren die deze tegemoetkoming ontvangen, een belastingvrije aanvulling op de tegemoetkoming voor woon-werkverkeer aanvragen.

De afgelopen jaren hebben echter lang niet alle rijksambtenaren van deze gunstige mogelijkheid gebruik gemaakt. Deze regeling strekt ertoe dat de aanvullende tegemoetkoming automatisch uitbetaald wordt, tenzij de ambtenaar bij het bevoegd gezag meldt dat hij van de tegemoetkoming afziet.

De systematiek van de aanvulling op de tegemoetkoming in de reiskosten

Een ambtenaar die op grond van het Verplaatsingskostenbesluit 1989 een tegemoetkoming in de reiskosten ontvangt, kan voor de aanvulling, de in artikel 6, tweede lid, IKAP genoemde bronnen inzetten, te weten de eindejaarsuitkering en het salaris over de maand november. De hoogte van de belastingvrije aanvullende vergoeding is afhankelijk van het aantal kilometers voor woon-werkverkeer en de hoogte van de al ontvangen tegemoetkoming krachtens het Verplaatsingskostenbesluit 1989. De hoogte van de tegemoetkoming per kilometer is afhankelijk van verschillende situaties.

Onderscheiden worden de volgende situaties (*Redactie: daarbij zijn de bedragen vermeld zoals die per 1-1-2017 gelden*):

- a) de plaats van de tewerkstelling is niet of niet doelmatig per openbaar vervoer te bereiken; € 0,19 per kilometer, maximaal € 384,57 per maand;
- b) de plaats van de tewerkstelling is met het openbaar vervoer doelmatig te bereiken, maar daarvan wordt geen gebruik gemaakt; € 0,06 per kilometer, maximaal € 56,96 per maand;
- c) de gehele afstand tussen de woning en de plaats van de tewerkstelling wordt op een of meer dagen per week per fiets afgelegd; € 0,19 per kilometer, maximaal € 384,57 per maand;
- d) er wordt gebruik gemaakt van het openbaar vervoer (OV), maar men gebruikt eigen vervoer tussen de woning en de opstapplaats van het OV en/of tussen de aankomstplaats van het OV en de plaats van tewerkstelling; € 0,06 per kilometer, maximaal € 56,96 per maand.

Afspraak omtrent de automatische vergoeding

Het berekenen van de vrije ruimte voor de aanvullende tegemoetkoming woon-werkverkeer in de IKAP is echter complex. Dit vormde in de praktijk voor de ambtenaar een drempel om aan deze begunstigende regeling deel te nemen.

(Er)is daarom gekozen voor een automatische berekening en uitbetaling van de aanvullende belastingvrije tegemoetkoming voor het woon-werkverkeer. De rijksambtenaar deed tot onderhavige wijziging, op grond van artikel 2, van het IKAP, een aanvraag bij het bevoegd gezag. Met de nieuwe werkwijze hoeft hij geen aanvraag meer in te dienen om voor de onderhavige aanvullende vergoeding in aanmerking te komen. De berekening en uitbetaling geschiedt dan namelijk automatisch. In de praktijk wordt gekozen om eerst (een deel van) de eindejaarsuitkering in te zetten en als die niet volstaat dan zal (een deel van) het salaris van november worden ingezet. Voor de ambtenaar heeft deze gehanteerde inzetvolgorde van de bronnen geen gevolgen.

Mogelijk neveneffect van de automatische vergoeding op de WW-uitkering

De automatische vergoeding kan van invloed zijn op de hoogte van een werkloosheidsuitkering. Dat zal het geval zijn als de WW-uitkering wordt toegekend binnen een jaar na de uitruil en als de uitkering is berekend, uitgaande van een dagloon dat lager is dan het maximumdagloon. De uitruil van de eindejaarsuitkering en het salaris heeft geen invloed op een WW-uitkering als na die uitruil het inkomen nog steeds hoger was dan het hierboven genoemde loon per maand. De ambtenaar in vaste dienst, die binnen een jaar na de uitruil wordt ontslagen komt in aanmerking voor de bovenwettelijke WW-uitkering. Op deze uitkering heeft de uitruil altijd invloed deze uitkering niet gebaseerd is op het maximum dagloon maar op de bezoldiging. Deze is als gevolg van de uitruil verlaagd. De ambtenaar kan indien hij dit risico niet wil lopen, bij het bevoegd gezag kenbaar maken geen gebruik van de automatische vergoeding te zullen maken, deze melding (kan) via P-Direkt worden gedaan. Voor ambtenaren die veel dienstreiskilometers tegen het hoge kilometertarief maken (€ 0,37) is saldering van het fiscaal bovenmatige deel van deze vergoeding met de fiscale ruimte in de kilometervergoeding bij woon-werkverkeer voordeliger dan het gebruik van de IKAP omdat het salderen geen invloed heeft op het loon dat als grondslag dient voor een werkloosheidsuitkering. Daarom wordt voor hen eerst (maandelijks) het fiscaal bovenmatige deel gesaldeerd met de fiscale ruimte van de kilometervergoeding voor woon-werkverkeer. Bij de berekening van de aanvullende tegemoetkoming wordt rekening gehouden met die saldering.

Staatscourant 2016, nr. 68811

De wijziging van artikel 6, vijfde lid, houdt in dat een ambtenaar direct bij de IKAP-aanvraag het bewijsstuk of de bewijsstukken van de aanschaf van een belastingvrije bestemmingsmogelijkheid moet overleggen. Bewijsstukken zijn vormvrij, maar uiteraard moet uit het bewijsstuk blijken dat het te declareren bedrag juist is. Verder moet uit het bewijsstuk blijken dat het een aanschaf of een declaratie betreft van de ambtenaar zelf en van de betreffende bestemmingsmogelijkheid. Er is gekozen voor het bij aanvraag al moeten indienen van bewijsstukken omdat daarmee kan worden voorkomen dat moet worden teruggevorderd als bij nadien indienen van bewijsstukken blijkt dat de ambtenaar niet in aanmerking komt voor de IKAP-aanvraag, of moet worden teruggevorderd omdat de ambtenaar nalaat de bewijsstukken in te leveren. Ambtenaren die een IKAP-aanvraag willen doen maar de aanschaf niet op voorhand zelf kunnen bekostigen, kunnen een voorschot op hun salarisbetaling vragen.

Artikel 7

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Een afspraak om meer of minder uren te werken vooronderstelt dat de ambtenaar in de bedoelde periode daadwerkelijk arbeid zal verrichten. Bijzondere omstandigheden kunnen er de oorzaak van zijn dat er onvoorzienbaar

arbeidsverzuim optreedt. Verlof kan niet daartoe worden gerekend, maar ziekte, schorsing of wellicht nog andere oorzaken, wel. Het leidt ertoe dat, althans op dat moment, een essentiële voorwaarde voor de gemaakte afspraken ontbreekt. Is het verzuim van korte duur, dan zijn de gevolgen beperkt en kan aanpassing van de afspraken achterwege blijven. Doch indien de omvang van het verzuim de periode van vier weken overschrijdt, zoals in dit artikel vastgesteld, is er reden de afspraak na die vier weken op te schorten en de uitvoerbaarheid ervan opnieuw vast te stellen zodra het arbeidsverzuim niet meer optreedt. Het bevoegd gezag voert daarover overleg met de ambtenaar. Als de gemaakte afspraken niet meer of niet meer ten volle uitvoerbaar zijn, zal voor het niet uit te voeren deel tot verrekening moeten worden overgegaan.

Artikel 8

Staatscourant 2016, nr.68811

Artikel 8, eerste lid, is komen te vervallen. De bepaling dat alsnog de verschuldigde loonheffing wordt ingehouden over de reeds uitbetaalde vergoeding in het geval de bewijsstukken niet tijdig zijn overlegd, is niet meer nodig. Door de wijziging van artikel 6, vijfde lid, (onderdeel F, onder 3), dient de ambtenaar direct bij zijn aanvraag de bewijsstukken te overleggen.

Voor het overige zijn enkele technische aanpassingen in artikel 8 gedaan.

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

In geval van ontslag vindt er verrekening plaats van alle in geld uit te drukken, in het kader van IKAP opgebouwde rechten en verplichtingen tussen bevoegd gezag en de ambtenaar wiens dienstverband is geëindigd.

Ten aanzien van de ambtenaar die gebruik maakt van de PAS-regeling, ouderschapsverlof, buitengewoon verlof van lange duur wordt vastgesteld welke in het kader van deze regeling opgebouwde en in geldswaarde uit te drukken rechten en aangegane verplichtingen tussen het bevoegd gezag en de ambtenaar op dat moment bestaan. Indien van toepassing, vindt verrekening dan wel uitbetaling plaats.

Indien een aanvraag niet meer volledig binnen het kalenderjaar kan worden uitgevoerd, hetgeen zich bijvoorbeeld voor kan doen bij ontslag of bij langdurige afwezigheid als gevolg van ziekte, heeft een herberekening van de vergoeding of de inhouding plaats. Een eventueel teveel ontvangen vergoeding dient te worden terugbetaald en een eventueel teveel ingehouden bedrag zal worden uitgekeerd. Bij overlijden van de ambtenaar blijft een saldo ten gunste van de werkgever echter buiten invordering.

Artikel 9

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Indien blijkt dat de ambtenaar zich niet aan voorschriften houdt (bijvoorbeeld de fiets wordt niet voor het woon-werkverkeer gebruikt) vervalt de fiscale begunstiging en volgt naheffing. In dat geval vindt doorbelasting plaats naar de ambtenaar.

Het is dus noodzakelijk ontwikkelingen die van belang zijn voor de uitvoering van de regeling, zo snel mogelijk met het eigen bevoegd gezag te bespreken en vast te stellen of de gemaakte afspraken in stand kunnen blijven. Dan kunnen tijdig gepaste maatregelen worden getroffen en is er geen reden achteraf correcties door te voeren.

Artikel 10

Staatscourant 2003, nr. 211 pag. 13

Indien strikte toepassing van dit besluit zou leiden tot een uitkomst die gelet op de individuele situatie niet redelijk en billijk is, kan het bevoegd gezag daarmee met zijn beslissing rekening houden, ook als het leidt tot enige afwijking van de regeling. De bedoeling van de regeling als zodanig moet wel in stand blijven. Een afwijking zal bijvoorbeeld kunnen worden toegestaan ten opzichte van de procedurevoorschriften, als strikte toepassing daarvan in redelijkheid niet kan worden gevergd.

Het toepassen van de hardheidsclausule kan er niet toe leiden dat de uitvoeringslast aanmerkelijk wordt verzwaard. Daarom is voorzien in een toetsing vooraf ter beantwoording van de vraag of de uitvoeringslast als gevolg van een afwijkende beslissing het uitvoeringsproces niet onaanvaardbaar verstoort.

Inwerkingtreding

Staatscourant 2016, nr. 68811

De regeling treedt in werking op 1 januari 2017. De (potentiële) deelnemers zijn in 2013 reeds bij circulaire op de hoogte gesteld van de keuze om de IKAP-regeling rijkspersoneel materieel ongewijzigd te laten.